
Norddanmarks vækstdynamo

Planstrategi 2011

AALBORG
KOMMUNE.DK

Norrdanmarks vækstdynamo

PLANSTRATEGI 2011

Indhold

Forord	2
1. Norddansk vækststyrke	5
2. Vækstaksen	8
3. Nødvendige forbindelser	11
4. Den attraktive storby	14
5. Et godt sted at bo – hele livet	18
6. En ny kommuneplan skal gøre ambitionerne til virkelighed	24

Norrdanmarks vækstdynamo

PLANSTRATEGI 2011

Forord

Aalborg er Norrdanmarks hovedstad. Det er her grundlaget for udviklingen i vores del af landet bliver skabt. Det er her forbindelserne mellem Norrdanmark og resten af verden bliver samlet. Og det er her man med rette må forvente, at der bliver tænkt nyt.

Aalborg Kommune er Nordjyllands største kommune. Her ligger landsdelens storby, mange mindre byer og et stort opland. Tilsammen sikrer det den nødvendige dynamik mellem gode områder at bosætte sig i, store naturherligheder og en stærk basis for at udvikle et varieret kultur- og erhvervsliv i Aalborg by.

Aalborg er inde i en rivende udvikling. Med en lufthavn i kraftig vækst, et internationalt universitet, et nyt supersygehus og fremtrædende kulturprojekter som Nordkraft, Utzon Centret og Musikkens Hus har Aalborg fået en ny profil som en global og udviklingsorienteret storby. Der investeres mere end 20 milliarder kroner i offentlige og private projekter. Og næsten 75 pct. af alle landets nye ungdomsboliger bliver bygget i Aalborg.

Den udvikling vil fortsætte i de kommende år. Aalborg vil få en stadig mere fremtrædende plads på både Danmarkskortet og Verdenskortet. Det er målet for byrådet.

Aalborg Kommune strækker sig over et stort område og rummer både storby, landsbyer og land-distrikter. Det er en uvurderlig styrke, og det har høj prioritet at bevare mangfoldigheden i kommunen.

Kunsten i planlægningen er dog at fokusere. Hvis kræfterne bliver brugt for spredt, får indsatsene ringe effekt. Derfor sætter denne planstrategi fokus på nogle få områder, hvor udviklingen allerede er godt i gang, og hvor planlægningen har mulighed for at støtte en yderligere udvikling. Det er først og fremmest vækstaksen.

Vækstaksen er et geografisk bånd gennem Aalborg. Halvdelen af kommunens arbejdspladser ligger allerede i tilknytning til vækstaksen, og langt hovedparten af de planlagte investeringer i infrastruktur, kulturinstitutioner og nye byudviklingsområder er placeret her.

Planstrategien sætter fokus på udviklingen og aktiviteterne i og omkring vækstaksen suppleret af tre andre indsatsområder: infrastrukturen, den attraktive storby og gode steder at bo.

Inden for alle fire indsatsområder vil Aalborg Kommunes tradition og gode evne til at samarbejde på tværs af offentlige og private interesser blive sat i spil. Vores erfaringer på dette område

Aalborg Kommune er Nordjyllands største kommune. Her ligger landsdelens storby, flere mindre byer og et stort opland. Tilsammen sikrer det den nødvendige dynamik mellem gode områder at bosætte sig i, store naturherligheder og en stærk basis for at udvikle et varieret kultur- og erhvervsliv i kommunen.

er gode. Det skaber synergier og ny udvikling, når institutioner, erhvervsliv, borgere og byråd i fællesskab finder løsninger og prioriterer indsatser.

Udviklingen i resten af kommunen er meget væsentlig og vil bl.a. blive beskrevet i afsnittet om "gode steder at bo", men vil også blive taget op i den kommende revision af kommuneplanen.

Vi tror på, at Aalborg, Aalborg Kommune og hele Norddanmark vil vinde ved at fastholde vækstaksen som væsktdynamo. Det er det helt centrale budskab i denne planstrategi. Der ligger store muligheder for os alle i at følge strategien til dørs!

Henning G. Jensen
Borgmester

Klar fokusering øger muligheden for at skabe øget vækst.

1. Norddansk vækststyrke

Vækstaksen er den dynamo og rygrad, der skal være drivkraft for væksten i hele Norddanmark. Derfor koncentrerer byrådet den fremtidige indsats om at skabe de bedste betingelser for at gøre udviklingen her stærk og i stand til at vokse yderligere.

Men udviklingen kommer ikke af sig selv. Den skabes som del af en større helhed. En helhed, der bliver til på grundlag af tre yderligere indsats, som tilsammen giver optimale betingelser for yderligere vækst. Indsats, som kræver samarbejde mellem kommunen og private aktører, og som gennem medspil modvirker de samfundsøkonomiske udfordringer, som også Aalborg Kommune står i.

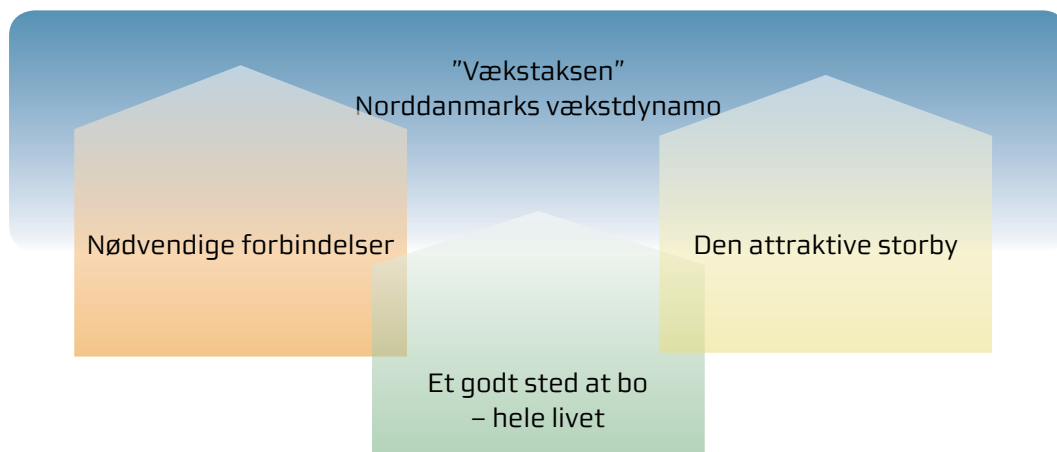
1.1. Vækstaksen støttes af tre indsatsområder

Tre indsats støtter udviklingen:

Nødvendige forbindelser: Den rette infrastruktur skal være til stede, så forbindelserne til resten af landet og verden fungerer – ligesom det skal være let at komme rundt inden for byens og kommunens grænser.

Den attraktive storby: Aalborg er ikke bare endnu en by på kortet. Aalborg er noget særligt. En attraktiv storby, der er åben og byder velkommen, men som samtidig er formet af sin historie som industriby.

Et godt sted at bo – hele livet: Attraktive boligområder, både i storbyens centrum og i landdistrikternes byer, er sammen med et spændende og varieret byliv en forudsætning for vækst i Aalborg Kommune. Vi skal leve op til de krav, som nye videnvirksomheder, deres samarbejdspartnere og medarbejdere stiller til bl.a. boliger og fritidsliv.

Planlægningen vil have fokus på at få skabt den helhed, som bedst kan understøtte vækstaksen. Og som dermed bedst kan sikre, at vækstaksen fremover bliver den nødvendige og kraftige vækstdynamo, der tiltrækker investeringer, arbejdspladser og liv, ikke bare til Aalborg og Aalborg Kommune, men til hele Norddanmark.

Fire overordnede samarbejder om fysiske planer og strategier

Aalborg Kommune har fire overordnede samarbejder for udviklingen af kommunen, koncentreret om erhverv og beskæftigelse, miljø og bæredygtighed, landdistriktet samt by-infrastruktur og åbent land. Som grundlag for dem alle er kommunens målsætning om sundhed for borgere og en bred bæredygtighed.

Målene i planstrategien støttes af fire beslutninger i byrådet

1. Tidlig start

Vi er gået tidligt i gang, så det byråd, der formulerer planstrategien, også efterfølgende får tid til at arbejde med den – det giver retning, kontinuitet og forudsigelighed.

2. Tværfaglighed

Vi har valgt at gå tværfagligt til værks, så Aalborg Kommunes behov og ikke forvaltningernes ansvarsområder kommer i centrum. Vi vil skabe grundlaget for et godt liv for alle borgere i kommunen, hvor nøgleordene er sundhed og en bred bæredygtighed.

3. Hele kommunens strategi

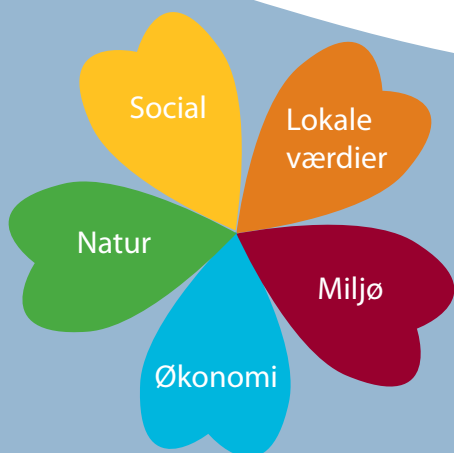
Det er et klart mål, at planstrategien ikke kun bliver byrådets, men hele kommunens. Målet er, at virksomheder, bygherrer, entreprenører, planlæggere og ikke mindst borgere får medejerskab til strategien, så alle ved, hvad de har at regne med i årene, der kommer.

4. Langsigtet

Vi arbejder med en meget langsigtet strategi – som også virker på kort sigt. Det er helt nødvendigt at tænke længere frem end til en enkelt eller to valgperioder for byrådet, når vi vil udvikle Aalborg til at matche konkurrencen i en stadig mere globaliseret verden.

Vi vil særligt arbejde med

- ▶ At skabe de bedste forudsætninger for en fortsat udvikling omkring vækstaksen
- ▶ og de tre særlige indsatsområder: infrastruktur, attraktiv storby og gode områder at bo i
- ▶ En udvikling baseret på sundhed og bæredygtighed i bred forstand, der samtidig tager hånd om klimaforebyggelse og klimatilpasning
- ▶ En fortsat markering af Aalborg på nationalt og internationalt plan bl.a. gennem modernisering og tilpasning af de fysiske omgivelser.

Bred bæredygtighed er sund fornuft

Udviklingen af Aalborg Kommune sker på grundlag af en bred bæredygtighed, der tilgodeser både miljø, natur, økonomi, lokale værdier som kultur og historie samt sociale sammenhænge som sundhed og livskvalitet. Det handler om at træffe beslutninger og prioriteringer på baggrund af sund fornuft, for ikke alle bæredygtigheds-hensyn kan veje lige tungt hver gang og i alle sammenhænge.

2. Vækstaksen

Gennem de senere år er der sket en fantastisk udvikling i Aalborg. Der er investeret mange milliarder i nye offentlige og private projekter indenfor kultur, fritid, erhverv, handel, boliger, teknisk infrastruktur, sundhed og uddannelse.

Investeringerne er koncentreret inden for et geografisk område: Vækstaksen.

Det er ingen tilfældighed. Vækstaksen indeholder en unik kombination af kultur, erhverv, uddannelse og boliger. Og der er rum til mere udvikling – det er her, de spændende projekter findes, og nye kommer til.

2.1. Vækstaksen samler udviklingen

Vækstaksen har udgangspunkt i et geografisk område tværs gennem Aalborg. Et område, der strækker sig fra lufthavnen i nordøst til havnen i sydøst.

Lindholm Brygge, Nørresundby Havnefront, Nordkraft, Aalborg Havnefront, Utzon Center, Musikens Hus, Karolinelund, Godsbanearialet, Eternitten, Gigantium, Universitetet og det nye sygehus er nogle af de projekter, der udgør en del af aksen.

Vækstaksen har ikke skarpe geografiske grænser som et traditionelt byudviklingsområde. Det er snarere et område, der skabes i kraft af den udvikling og de projekter, der eksisterer. Et navn eller måske snarere et brand for udviklingen og det store potentiale, der findes i Aalborg.

Hver for sig er projekterne i aksen store – og bidrager i sig selv til udviklingen af Aalborg og Norddanmark. En del af dem er allerede ble-

Vækstaksen er rygraden i den fremtidige udvikling

vet eller er ved at blive realiseret. Andre projekter består endnu kun af udviklingsområder, der er udpeget til at rumme spændende planer, men hvor byggeriet og den endelige planlægning endnu mangler at komme helt på plads.

Andre institutioner har eksisteret længe, men er med deres kraftige vækst i de senere år med til at gå i front og sikre en fortsat synergi og skub i udviklingen. Udbygningen af lufthavnen, omdannelsen af havneområdet og et universitet med fokus på forskningsbaserede uddannelser er eksempler på dette. Eksempler der samtidig giver de øvrige projekter i vækstaksen gode muligheder for at komme ud i verden og skabe nye forbindelser.

2.2. Forbedret service og infrastruktur er prioriteret

I dag ligger en tredjedel af arbejdspladserne i kommunen i virksomheder, der er placeret i vækstaksen. Og lægger vi 500 meter til på hver side af akse, er der tale om, at godt halvdelen af kommunens arbejdspladser ligger her.

Det er derfor en stor del af befolkningen, der allerede har en tæt tilknytning til vækstaksen. I de kommende år vil tallet stige. Markant. Det vil ske i takt med, at virksomheder kommer til, og boligområder udbygges.

Derfor skal service og infrastruktur have høj prioritet i vækstaksen. Særligt den kollektive transport kan blive styrket med visionen om at indtænke en letbane gennem akse. Den høje koncentration af arbejdspladser inden for akse og boliger langs akse skal sikre det nødvendige passagergrundlag.

2.3. Stærkere samarbejder på tværs

De mange og forskellige institutioner og udviklingsområder i vækstaksen giver mulighed for nye og unikke samarbejder. Samarbejder, der både kan gå på tværs af virksomheds- og institutionstyper, og på tværs af offentlige og private investeringer.

Byrådet har allerede besluttet at investere intensivt i områderne i og omkring vækstaksen. I samarbejde med kommunens mange boligselskaber er der vedtaget et boligprogram, som de næste 4 fire år vil resultere i 3300 nye boliger, der hovedsagligt er lokaliseret omkring akse.

Virksomheder som Siemens, Aalborg Lufthavn og Aalborg Havn investerer trecifrede millionbeløb i nye projekter. Der er samtidig planlagt og gennemført markante offentlige investeringer med et nyt sygehus, udvidelse af universitetet og omdannelsen af den centrale havnefront, mens det på Nørresundbysiden, på Eternitten og Godsbanearealet er både offentlige og private investeringer der bærer udviklingen. De mange investeringer får enorm betydning for private aktører, bl.a. i bygge-, transport- og servicesektoren. Og de vil uden tvivl kaste nye og flere projekter af sig.

Aalborg har levet af at være en industriby og skal nu også leve af at være en videnby. En kreativ, kulturel og mangfoldig by med plads til alle! Det skal være attraktivt for både innovative virksomheder, den veluddannede arbejdskraft og nye studerende at bosætte sig i Aalborg. En åben by med virksomheder og institutioner, der skaber liv, dialog og oplevelser og dermed fremmer videndeling, innovation og økonomisk vækst.

Første del af indsatsen for at skabe denne udvikling er at synliggøre den store vækst og de mange projekter, der allerede findes i vækstaksen.

Vi vil særligt arbejde med

- ▶ at fastholde momentum i vækstaksen ved at tilskynde til samarbejde og skabe synergi mellem offentlige og private investeringer
- ▶ at få overblik over, hvordan pengestrømmene i et moderne netværkssamfund bedst kan understøttes og skabe yderligere udvikling
- ▶ at skabe sammenhæng i den fysiske planlægning mellem vækstaksen og den øvrige del af Aalborg og Aalborg Kommune – ikke mindst via den grønne og den blå struktur.

I en stadig mere global verden er Aalborg Kommunes konkurrenceevne afhængig af en stærk infrastruktur

3. Nødvendige forbindelser

Udviklingen af Aalborg Kommune og hele Nordjylland er fuldstændig afhængig af gode forbindelser til resten af landet og verden. Arbejdet for at sikre en god og velfungerende infrastruktur har derfor høj prioritet.

Det gælder naturligvis trafikken inden for byen. Den påvirker mange menneskers hverdag. Men det gælder i høj grad også nationalt og internationalt. Det har længe været vigtigt for vores virksomheder med gode forbindelser til bl.a. København. Og i dag vil mange sige, at forbindelserne til de europæiske storbyer er mindst lige så væsentlige.

3.1. Grundlag for globalt samarbejde og handel

Aalborg Lufthavn og Aalborg Havn har stor betydning for Aalborg Kommune. For vores virksomheder er det de to vigtigste adgange til handels- og samarbejdspartnere i Danmark og udlandet. Suppleret med den centrale placering ved motorvejs- og jernbanenettet, giver det et stærkt udgangspunkt i den globale konkurrence.

Aalborg Lufthavn er i de senere år vokset til at være landets 3. største med stadig flere direkte afgang til udenlandske destinationer. Og Aalborg Havn er knudepunkt for Norddanmarks godstransport. Den betjener virksomheder, der har brug for gode logistik- og transportløsninger til udveksling af varer til og fra det norddanske område. Og har en vision om at blive Danmarks intelligente havn, der fusionerer videninfrastruktur med den fysiske infrastruktur. Det sker bl.a. i samarbejde med Center for Logistik på AAU, Arctic Business Network og Hub North.

3.2. Skub til yderligere udvikling

Havnen og lufthavnen er ikke kun vigtige pga. deres roller for infrastrukturen. Det er også to vigtige arbejdspladser og virksomheder. I hver sin ende af vækstaksen er de med til at skubbe på og drive en stor del af udviklingen, bl.a. ved at skabe nye projekter og potentialer i samarbejde med de øvrige institutioner i aksens.

Kommunens politik skal være med til at sikre, at den gode udvikling, som de to knudepunkter er inde i, fortsætter og forstærkes.

Den tekniske infrastruktur gennemgår også en stor udvikling i disse år. Grundlaget for teknisk forsyning er høj forsyningssikkerhed, som kombineret med helhedsorienteret, langsigtet og målrettet planlægning, sikrer bæredygtig forsyning til både virksomheder og private.

3.3. Korridorerne fra oplandet skal udnyttes bedre

Det skal ikke kun være let at komme ud i verden. Det skal også være let at komme på arbejde, uddanne sig eller benytte Aalborgs udbud af butikker og kulturelle oplevelser. Let adgang fra oplandet er en absolut nødvendighed for de virksomheder og institutioner i vækstaksen, der har brug for arbejdskraft eller publikum for at kunne eksistere.

Derfor er målet, at der skal være gode forbindelser ind og ud af byen, ligegyldigt hvor man bor i kommunen eller Nordjylland.

En 3. Limfjordsforbindelse er vigtig for sikring af transporten både i byen, i Nordjylland samt ud og ind af regionen. Vi har fokus på vejforbindelserne til investeringerne i sygehus, østhavn og City Syd. Dertil kommer, at der hele tiden skal arbejdes på at udnytte det eksisterende vejnet bedst muligt.

3.4. En mere bæredygtig trafikfordeling er nødvendig

I Aalborg Kommune er det ambitionen at få ændret balancen i trafikken i en mere bæredygtig retning, så en del af biltrafikken bliver løftet over i den kollektive transport eller ændret til cykeltrafik.

Ambitionen er ikke ny, men vi står midt i trafikale problemer, som let kan friste til at falde tilbage på gamle løsninger med at bygge brede veje og give nem adgang for biltrafikken. Den løsning skaber bare ikke den attraktive storby, vi ønsker. Den attraktive storby, der kan sikre væksten i Norddanmark ved at tiltrække nye virksomheder og borgere. Målet er derfor en klar vision for fremtidens miks af transportformer - og ikke mindst en strategi for, hvordan vi hurtigst muligt når målet.

Presset på de mest benyttede veje og parkeringsmuligheder i Aalborg er allerede stort. Det vil kun blive øget i takt med den fortsatte udvikling i antallet af arbejdspladser og uddannelsespladser i vækstaksen. Det er ikke holdbart, hverken for miljøet, sundheden eller i en situation, hvor adgangen til fossile brændstoffer bliver stadig mere begrænset.

Derfor skal en del af den eksisterende og fremtidige biltrafik flyttes til kollektiv transport, og Aalborg skal gøres til en endnu bedre cykelby. Bedre muligheder for at skifte transportformer undervejs kan også være del af løsningen.

3.5. Nye muligheder skal opfylde målet

For at nå det mål er det afgørende at spille nye muligheder på banen. Først og fremmest skal den kollektive trafik udbygges, så det bliver lettere at komme til Aalborg og rundt i byen.

Ambitionen om en letbane er en vigtig brik. Byrådet arbejder intenst på at undersøge denne mulighed. Aalborg har ikke umiddelbart størrelsen og dermed den passagermængde, der skal til for at understøtte en sådan transportform. Men hvis vi koncentrerer væksten i vækstaksen, kan den nødvendige 'kritiske masse' skabes. Når det lykkes, vil det betyde en revolution i forbedringen af Aalborg Kommunes offentlige transport. Letbanen vil nemlig koble sig på det eksisterende kollektive transportsystem.

I første omgang vil etableringen ske i form af en særlig busbane fra midtbyen til universitet. Men på sigt er det tanken at bygge en rigtig letbane, der kan betjene institutionerne langs hele vækstaksen. En strækning på i alt 15-20 kilometer

Vi kan også komme videre med en øget bæredygtighed ved at gøre det lettere at cykle. Her er vi allerede kommet et stykke, men gode forhold for cyklisterne og fodgængere skal konstant være i fokus, når kommunen udvikles og udbygges med nye boligområder, universitet, sygehus, virksomheder osv.

3 timers modellen for jernbanetrafikken er en del af visionen i statens 'En grøn transportpolitik.' Modellen vil ved realisering nedsætte rejsetiden ind og ud af Nordjylland (1 times rejsetid mellem byerne Aalborg, Aarhus, Odense og København) og på et bæredygtigt grundlag tiltrække rejsende fra bil- og lufttrafik.

En 3. Limfjordsforbindelse kan aflaste eksisterende veje for trafik og dermed især i Midtbyen give en bedre tilgængelighed, fremkommelighed og miljøforbedring.

Vi vil særligt arbejde med

- ▶ Sikring af nationale og internationale forbindelser
- ▶ En tredje Limfjordsforbindelse
- ▶ Letbane og kobling af denne med nærbanen
- ▶ Aalborg som cykelby
- ▶ En realistisk balance mellem biltrafik, kollektiv trafik og cyklende/gående trafik. En målsætning med udgangspunkt i den udfordring, at kommunens store landdistrikt gør bilen til et nødvendigt transportmiddel for mange borgere.

4. Den attraktive storby

Aalborg er en lille storby. Byen er præget af en stærk vilje til selv at kunne skabe vækst, storbyliv og oplevelser i særklasse. Formet af sin historie og den omgivende natur. Oplevet af borgere og besøgende som en alsidig by med sin helt egen sjæl.

Vi skal værne om det, der gør Aalborg unik. Aalborg skal ikke ligne andre storbyer, hverken danske eller udenlandske.

En særlig identitet, gode boligområder og et varieret byliv med spændende oplevelsesmuligheder er helt afgørende for, at virksomheder og projekter i fremtiden vil finde det relevant at etablere og udvikle sig i Aalborg. Derfor vil vi gøre en særlig indsats for at understøtte Aalborgs profil og den mangfoldighed af byliv, der kendetegner den.

4.1. Den overskuelige storby

Aalborg er en lille storby sammenlignet med andre – og dermed en overskuelig by.

Størrelsen har betydet, at Aalborg har undgået mange af de problemer, andre storbyer slås med. Vi har fx ikke problemer med trængsel, forurening og ghettodannelse. Og vi ønsker heller ikke at få det fremover.

En del af den tunge industri er allerede flyttet væk fra bymidten, ligesom byrådet arbejder bevidst med at sikre en sund og bæredygtig udvikling i trafikken og boligområderne.

Samtidig har Aalborg formået at fastholde en fascinerende balance mellem nyt og gammelt. De gamle industribygninger med deres råhed og styrke har fået nye funktioner og indgår som nyskabende elementer i bylivet. Nordkraft er ét godt eksempel, Eternitten er et andet og byomdannelsen af Østre Havn vil blive et tredje.

Aalborg skal være en attraktiv by
med god plads til et varieret byliv
der er en storby værdig

4.2. Et varieret byliv sikrer mangfoldigheden

Vækstaksen er ryggraden i den fortsatte udvikling af Aalborg by. Det er her, arbejdspladserne er placeret – og her kulturlivet blomstrer med nye spændende projekter. Så selvfølgelig er det også her, mange af de nye boligområder og byudviklingsområder fortrinsvis skal ligge.

Ambitionen er at skabe en mangfoldig by, hvor boliger, erhverv og kulturoplevelser ligger dør om dør. Nogle steder vil det give et hurtigt – og måske lidt støjende – byliv døgnet rundt. Andre steder vil byen have et mere fredeligt ansigt. Og det er vigtigt, at der er plads til begge dele.

De mange og forskellige tilbud, der hører en storby til, med muligheder for at shoppe, et rigt café- og restaurationsliv, kulturoplevelser og events i verdensklasse er indrammet af afvekslende bymiljøer. Lige fra middelalderbykernens smalle stræder til de store rå industribygninger som Spritten og havnefronternes mere åbne strækninger. Det tiltrækker både kommunens borgere og turister fra hele Norddanmark.

4.3. En bæredygtig by er en tæt by

Den bæredygtige by er først og fremmest en tæt by. Vi skal udnytte de mange små 'huller' og muligheder, vækstaksen giver os. Sådan som det allerede er sket på Godsbaneområdet og Eternitten. Og som det vil ske ved Østre Havn, Karolinelund og Stigsborg Brygge.

Den tætte by har mange fordele. Energien kan baseres på klimavenlig fjernvarme, og særligt på transportområdet er det nemmere at nå målet om en anden fordeling af trafikken. Når afstandene er korte, indbyder det til at gå eller cykle rundt – og den offentlige transport kan udbygges og blive mere attraktiv, fordi det tilstrækkelige passagergrundlag er til stede.

Men den tætte by skal udvikles på en intelligent måde. Visionen er at skabe en by med plads til et varieret byliv. Tanken er ikke at bygge på hver en ledig grund, men fortsat sørge for, at naturen også har sin plads i byen med grønne passager og oaser. Eller blå korridorer, for Limfjorden er en markant del af hele byens identitet.

Målet er at fastholde mange grønne og blå områder. De indbyder til den ro og fordybelse, der også er vigtig at kunne finde i den pulserende storby – og giver gode muligheder for fysisk udfoldelse.

4.4. Kultur og erhvervsliv er to sider af samme sag

Kulturen blomstrer og vokser i Aalborg Kommune i disse år. Nye store projekter og kulturinstitutioner skyder op, mange af dem koncentreret i vækstaksen. Nordkraft, Musikkens Hus og Utzon centret er væsentlige drivkræfter, der er med til at sætte Aalborg på det kulturelle Danmarks-kort.

Kulturlivets mange og varierede tilbud er naturligvis til glæde for kommunens og hele Norddanmarks indbyggere. Men kulturen er ikke mindst til gavn for erhvervsudviklingen.

Visionen er derfor fortsat at støtte opbygningen af et alsidigt og nyskabende kulturliv. Det vil indimellem kræve satsninger på mere dristige og skæve tilbud. Men netop det mod er med til at give Aalborg identitet – ikke mindst i forhold til de erhvervsvirksomheder, der overvejer at slå sig ned i Norddanmark.

Virksomhederne låner og bruger af kommunens identitet. Og kommunens profil af bæredygtighed, nytænkning og modige satsninger giver dem ikke mindst den nødvendige sikkerhed for, at de i en kommune af Aalborgs kaliber kan tiltrække de rette medarbejdere og samarbejdspartnere.

Universitetssygehuset giver et kæmpe løft til Aalborg Øst. Samarbejde med forsknings- og uddannelsesinstitutioner og samspillet med omkringliggende boliger, butikker og anden service giver området mulighed for ny dynamik.

På Østre Havn skal havnebasin, kulturarv og nybyggeri skabe en ny tæt bydel.

Vi vil særligt arbejde med:

- ▶ At skabe en tættere by med respekt for den grønne og den blå struktur, sammenhængen for natur, miljø og fritidsliv
- ▶ At skabe en levende by - hele døgnet. Præget af vedkommende byrum, multifunktionalitet og oplevelser
- ▶ En fortsat og forstærket indsats for at gøre kulturen til et moderne udviklingsparameter for ikke mindst de nye erhverv vi ønsker at tiltrække til Aalborg.
- ▶ Landskab og natur som en del af byen med fokus på æstetik, sundhed, bevægelse og nye rekreative tilbud
- ▶ Bæredygtig byomdannelse
- ▶ Tæt sammenhæng mellem boligområder/erhvervsområder og kollektiv trafik/cykelveje
- ▶ Helhedsplanlægning i Aalborg Øst som opfølgning på det nye sygehus
- ▶ Sikring af mulighed for fornuftig udbygning af detailhandlen i Aalborg, bl.a. tre nye store udvalgswarebutikker i Aalborg City eller City Syd

Forlystelsesparken Karolinelund afvikles og området omdannes til bypark. Det kan gøres på mange måder. Debatten om områdets fremtid igangsættes i efteråret 2011

Stigsborgkvarteret i Nørresundby skal være et nyt attraktivt bykvarter med vægt på landskabet og fjorden som det identitetsskabende element.

5. Et godt sted at bo – hele livet

Aalborg Kommune er et godt sted at bo. Det skyldes tilbuddet om en mangfoldighed af boligområder og typer, som svarer til de ønsker og krav, borgerne har til det sted, hvor de skal leve og kunne fungere godt.

Boligområder skal imidlertid være mere end gode bygninger til at bo i. I såvel Aalborgs boligområder som i de mindste byer skal der være funktioner og samlingspunkter som bidrager til livet, samværet og netværksdannelsen. Afsættet er forskelligt i forskellige byer og bydele. Det viser Aalborg Kommunes hidtidige arbejde med byrollerne. Denne forskellighed skal tages seriøst og skal bidrage til at styrke og profilere de enkelte områder.

5.1. En eksplosion af nye boliger kræver god planlægning

Aalborg oplever i øjeblikket en rivende udvikling på boligområdet. En udvikling, som ingen andre danske byer oplever i tilsvarende grad. 75 % af alle landets nye ungdomsboliger opføres i de kommende år i Aalborgområdet. En lang række nye almene boliger vil inden længe også skyde op, og gamle renoveres.

Udviklingen må ikke blive præget af tilfældigheder. Der skal være sikkerhed for, at de aktører, som kommer til at forny boligområderne, deler vision med Aalborg Kommune. Derfor er det en høj prioritet at bruge bl.a. planlægningen til at sikre rammer for en byudvikling, der flugter med Aalborg Kommunes ønske om at tilbyde borgerne et godt hverdagsliv.

Parcelhuset er borgernes foretrukne boligform. Næsten halvdelen (46%) af borgerne bor i parcelhus mod en tredjedel (34%) i etageboliger. Så er der ikke meget overladt til andre boligformer som klyngehuse, tæt/lav bebyggelse etc. Måske skal vi i fremtiden undersøge mulighederne for andre måder at bo på for at imødekomme behovene hos de stærke ældre eller de unge børnefamilier.

Vi vil forsøge at optimere borgernes fremtidige foretrukne boligform ved at udvikle og tilbyde nye former for boligområder. Klimastrategiens mål om lokalisering af nye bydele og fortætning af byen omkring den kollektive trafik og vores billige og miljøvenlige varmeforsyning understreger

Det gode hverdagsliv er omdrejningspunktet i udviklingen af nye boformer og boligområder

behovet. Kan man fx tage parcelhusets bedste egenskaber og give dem en ny udformning, som løser nogle af problemerne der er ved den spredte parcelhusby? Det handler måske om at fastholde parcelhusets kvaliteter på mindre plads. Om at skabe boligområder, der på en og samme tid opfylder beboernes ønsker om at være åbne, grønne, tætte, individuelle og fælles. Og om at udvikle boliger, som kan præges af beboerne – eller fælles arealer / offentlige rum som præget af borgerne kan styrke bylivet og give borgeren en stærkere tilknytning til den by eller bydel, de bor i. Endeligt handler det om at placere boligerne centralt, så de knytter sig til funktionerne i vækstaksen.

5.2. Uden for Aalborg

Hvor boliger planlægges uden for Aalborg, sker det primært i tilknytning til de eksisterende trafikkorridorer. Det gælder indfaldsvejene og i høj grad også den kollektive trafik og cykelstinet. Disse boligområder får naturen som deres vigtigste styrke og identitet. Det omkringliggende landskab er den største attraktion og værdi for beboerne i området.

Ved at udbygge med boligområder langs transportnettet, bliver det lettere for beboerne at komme til arbejdspladser, butikker og oplevelser i vækstaksen. Samtidig hænger placeringen af de nye boligområder tæt sammen med byrådets ønske om at prioritere kommunens ressourcer bedst muligt. Jo flere boliger, der kommer til at ligge langs det kollektive transportnet, jo lettere bliver det at skaffe det nødvendige passagergrundlag til at fortsætte eller udvikle den kollektive transport.

Byrådet ønsker, at boligområder i kommunen udvikles på baggrund af deres forskellighed. Derfor skal vi fortsætte arbejdet med at raffinere rollerne for de enkelte byer og bydele, ligesom netværket mellem byerne skal styrkes. Nogle byer vil således kunne tilbyde en omfattende service, hvorimod beboere i andre bydele eller oplandsbyer skal benytte tilbud fra nabobyerne.

Det hele liv fra vugge til grav, herunder fritidslivet skal fremover også i større grad sammentænkes på tværs af bygrænser. Ved at deles om faciliteter og det befolkningsmæssige grundlag, kan bylivet blive mangfoldigt og stærkt med flere forskellige typer af tilbud, som kan anvendes af borgere fra en større del af kommunen.

Både i Aalborg og i de øvrige byer i Aalborg Kommune skal der sættes fokus på etablering af velegnede boliger for de kommende ældregenerationer. Gerne etablering i privat regi og med fokus på de nye krav disse generationer vil stille til nye boligformer. Definitionen på velegnet kan

bl.a. være en mellemstor bolig (større end kendte ældreboliger i dag og mindre end parcelhuset) og en bolig der gerne ligger tæt på andre boliger med samme formål og mulighed for at skabe netværk og fællesfaciliteter sammen med andre. Og så må boligen gerne være lokaliseret centralt i forhold til offentlig og privat service – ikke mindst med nem adgang til dagligvarehandel.

Målet er at sikre gode bosætningsområder med interessante tilbud. Borgerne skal have et godt hverdagsliv. Det giver det nødvendige grundlag for investeringer og lysten til at vedligeholde de eksisterende bygninger.

I oplandet fastholdes og understøttes alternativer til de traditionelle arbejdspladser. Det kan ske i forbindelse med gennemførelse af oplevelsesprojekter, både som direkte afledte arbejdspladser, men også i form af følgeerhverv, fx købmænd, spisesteder, campingpladser osv.

5.3. Multifunktionalitet i byer og bygninger

Aalborg Kommune skal udnytte sine gode erfaringer med at eksperimentere og skabe nyt til at gå med i front for at udvikle fremtidens fleksible boligområder og byer / bydele.

Det uformelle og det formelle skal kunne fungere side om side. De gode omgivelser skal ikke nødvendigvis kun skabes **for** borgerne, men også **af** borgerne. Det betyder ikke, at kommunen vil undslå sig for at være med til at skabe de gode rammer. Men det betyder, at det skal ske i et tæt samarbejde og dialog med borgerne om, hvordan der skabes de bedste rammer om bylivet.

Udvikling af byer eller bydele sker ofte i netværk mellem borgere og sammen med foreninger (bl.a. i regi af Samrådene), mens kommunen har en mere formel rolle i at sørge for, at borgernes initiativer indgår i en helhed og i en fremtidig udvikling, der gerne må være robust og holdbar over flere år.

Kultur og fritidsliv har også en formel og uformel side. Den formelle side vil ofte være kommunens støtte til at fastholde og udvikle eksisterende som nye initiativer og ikke mindst understøtte de mere uformelle og græsrods-lignende initiativer. Begge forhold – formelle og uformelle initiativer – er væsentlige for at skabe et godt byliv og et stærkt fællesskab og for at fastholde et godt sted at bo for borgere i alle aldre og i alle bytyper i kommunen.

Måske kan en del af behovene opfyldes ved at anvende ressourcerne i boligområderne bedre. Kantine i den lokale virksomhed kan fx bruges til fællesspisning om aftenen og som forsamlingshus i weekenden. De grønne områder kan inddrages og bruges til fælles aktiviteter. Eller børnehaven kan i fritiden benyttes til andet end børnepasning.

Under alle omstændigheder kræver udviklingen af utraditionelle boligtyper og boligområder nye og anderledes samarbejder. Det gælder både inden for kommunens forvaltninger og i samarbejdet med borgere, virksomheder og foreninger. Og der er allerede taget hul på udviklingen.

I Aalborg Øst har boligforeningerne med støtte fra Landsbyggefonden sat et kæmpe renoveringsprojekt i gang under titlen: "fra boligområde til bydel". I den vestlige del af Aalborg Kommune har udvalget for Sundhed og Bæredygtig Udvikling startet arbejdet med udviklingsplaner for udvalgte lokalsamfund. I første omgang området bestående af landsbyerne Kølby, Staun, Lundby, St. Astrup og servicebyen Farstrup og senere i 2011 området bestående af landsbyerne Gudum, Gudumlund og boligbyen Gudumholm.

”De uformelle og formelle økonomier fungerer ikke bare side om side – de er afhængige af hinanden. Mens innovation kommer fra en mere uformel sammenhæng, sikrer den formelle sammenhæng at den får en langvarig og bæredygtig effekt”.

**Den hollandske sociolog
Saskie Sassen**

5.4. Systematisk samarbejde på tværs er vejen frem

I begyndelsen af 2011 samledes repræsentanter fra alle kommunens forvaltninger til en workshop med fokus på "et godt sted at bo hele livet". Formålet var at diskutere udviklingen af kommunens byer og byområder og blive mere bevidst om, hvordan de forskellige forvaltninger kan bruge ressourcerne på tværs. Det gælder både den faglige ekspertise der eksisterer i alle forvaltninger, og som kan bruges i udviklingen af boligområder, byer og bydele. Og det gælder i undersøgelsen af, om de eksisterende fysiske rammer – kommunens bygninger - kan udnyttes til andre formål end det de lige er bygget til.

Udgangspunktet for de konkrete tiltag afhænger af den konkrete by. I landsbyen handler det måske om renovering af bygninger, etablering af samarbejde med nabobyen eller optimering af fælles anlæg som boldbaner og gadekær. I de større byer bliver sammenhængene mere komplekse, og her vil kommunen, på baggrund af det lokale initiativ, være behjælpelig med at initiere de samarbejder, der skal til, for at sætte en udvikling i gang. Fx gennem udviklingsplaner. I Aalborg vil fokus være på bydele. Bydelene har på den ene side særlige fordele ved at være en del af storbyen, men på den anden side handler det at skabe en udvikling i høj grad tit om det samme som i vores større oplandsbyer. Hvordan får man skabt identiteten for bydelen der gør den attraktiv, hvor er de nye mødesteder osv.

Nedenfor er givet nogle eksempler på, hvordan et samarbejde på tværs af kommunens forvaltninger er nødvendig for at få skabt den helhed og den identitet for den enkelte by, der skal til for at gøre den attraktiv at bo i. På engelsk har man et fint dækkende ord for det vi gerne vil frem til – nemlig community. Det dækker over, at det ikke kun er de fysiske rammer der betyder noget. Det er også foreningslivet og sammenspillet med den private service. Men ikke mindst borgerne egne initiativer.

Nibe som eksempel

Foreningslivet

Drive fritidsaktiviteter for byens borgere. Fx idræt, byfester, håndværk osv.

Sundhed og Bæredygtig Udvikling:

Få sundhed, offentlig transport og hensynet til klimaændringer tænkt ind fra start.

Ældre og Handicap:

Ældrevenlige boliger. Aktivitetscenter – multifunktionelle bygninger.

Borgmesterens forvaltning:

Nye finansieringsformer. Effektivitet for driftsmidlerne, fx ved at lokaliteter benyttes til flere forskellige funktioner.

Forsyning

Optimal udnyttelse af den tekniske infrastruktur, så der er sikker forsyning under hensyn til miljø og økonomi.

Skole og Kultur:

Tage afsæt i det eksisterende kulturliv og udvikle det.

Private investorer

Nye tidssvarende boliger og butikslokaler. Vedligeholdelse.

Erhvervsdrivende:

Lokale arbejdspladser, indkøbsmuligheder og privat service til borgerne

Familie og Beskæftigelse:

Blandede boformer, multifunktionelle aktivitetscentre.

Teknik og Miljø:

Finde byens identitet. Byggeri i harmoni med eksisterende arkitektur. Grønne områder. Tilgængelighed

Udviklingsplaner for landsbyer

Udviklingsværksteder med efterfølgende udarbejdelse af udviklingsplaner skal synliggøre de enkelte lokalområders fysiske og sociale værdier og ressourcer. På den baggrund formuleres en plan for den ønskede udvikling i et givent område - med lokalt, politisk og administrativt ejerskab med henblik på at styre udviklingen i den ønskede retning.

Udviklingsplanerne skal beskrive:

- Lokalområdets nuværende styrker og udviklingspotentialer
- Konkrete udviklingsønsker
- Overordnede retningslinjer for en ønsket udvikling af lokalområdet

I første omgang tages fat på byerne i Farstrupområdet, senere i 2011 byerne i området omkring Gudumholm.

Forstædernes tænketank

En ny strategi for en bæredygtig udvikling i forstaden Aalborg Øst skal skabe synergi mellem eksisterende ankerpunkter og de fremtidige store indsatser i området, bl.a. nyt sygehus, renovering af almene boliger og universitetet. Desuden skal der skabes et fælles billede af fremtiden blandt de centrale interessenter og de nødvendige tiltag, der skal virkeliggøres i konkrete udviklingsplaner og projekter. Projektet er støttet af Miljøministeriet og Realdania.

Vi vil særligt arbejde med

- ▶ fremtidens forstad (med fokus på Aalborg Øst og Storvorde/Klarup)
- ▶ multifunktionalitet i bygninger, byer og bydele
- ▶ kultur og fritid som katalysator for et godt byliv
- ▶ sikring af byvækstmuligheder til bolig, erhverv, butikker, offentlig service mv. i hele kommunen
- ▶ alternative boformer
- ▶ at fastholde og understøtte arbejdspladser i oplandet
- ▶ at analysere aldersfordelingen i forskellige bydele og byer med henblik på at finde nye lokaliseringmuligheder for alternative boformer bl.a. for de nye ældre generationer.

6. En ny kommuneplan skal gøre ambitionerne til virkelighed

I forbindelse med udarbejdelsen af denne planstrategi for udviklingen af Aalborg Kommune har byrådet besluttet, at kommuneplanen skal revideres i sin helhed. Den nye kommuneplan skal bidrage til at skabe det rigtige afsæt og de nødvendige rammer for at kunne omsætte ambitionerne i planstrategien til virkelighed. Men den nye kommuneplan skal naturligvis også udstikke rammerne for de emner i planloven, der ikke er omfattet af strategien.

Den nye kommuneplan bliver samtidig indgangen til en ny epoke, hvor Aalborg Kommune vil arbejde med planlægning af kommunens arealer på en ny måde. Vi vil i større udstrækning angive rammer for udviklingen – og i mindre grad detailstyre. På den måde bliver grundlaget skabt for en fleksibel og robust planlægning, der bygger på dialog og samarbejde med borgere, bygherrer, investorer og andre, der er med til at udvikle Aalborg Kommune.

Gennemført planlægning under kommuneplan 09

Siden kommuneplan 09 blev godkendt den 23. november 2009 har byrådet godkendt 22 kommuneplantillæg og 31 lokalplaner. Planerne kan ses på www.plansystem.dk.

I forbindelse med den politiske behandling af Kommuneplanrevision 09 besluttede byrådet at igangsætte revisionsarbejder for dele af kommuneplanen forud for revision 2013. Det drejer sig om vindmøller, biogas, turisme og fritid, byudvikling Bislev samt byudvikling i forbindelse med områder med særlige drikkevandsinteresser. Alle disse revisionsarbejder er i gang, men uafsluttede og vil løbende blive indarbejdet i den gældende kommuneplan.

Teknik- og Miljøforvaltningen

